

JAVNA USTANOVA PSIHIJATRIJSKA BOLNICA KANTONA SARJEVO

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Decembar/2023

Na osnovu Člana 24. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu ("S.N. FBiH", br.64/09") i člana 59. stav 3 Statuta Javne ustanove Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo Direktorica Javne ustanove Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo donosi:

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Radi sprečavanja izbijanja požara, otklanjanja opasnosti od požara, spašavanja radnika i imovine ugroženih požarom, ovim Pravilnikom, u skladu sa zakonskim i tehničkim propisima, uređuje se način ostvarivanja prava i obaveza i utvrđuju druga pitanja na organiziranju, sprovođenju i unapređenju zaštite od požara u Javnoj ustanovi Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Bolnica).

Član 2.

Zaštita od požara se organizuje i sprovodi na svim mjestima u svim objektima i prostorijama gdje postoji opasnost od izbijanja i širenja požara u Javnoj ustanovi Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo, na način predviđen Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu.

Zaštita od požara obuhvata skup mjera i radnji upravne, organizacijske, stručne, tehničke, obrazovne i propagandne prirode, koje se poduzimaju u cilju sprječavanja, izbijanja i širenja požara, njegovog otkrivanja, te zaštite ljudi, biljnog i životinjskog svijeta, materijalnih, kulturnih, istorijskih i drugih dobara i okoliša (u daljem tekstu: materijalna dobra). Zaštita od požara je djelatnost od posebnog interesa za Federaciju, kanton, grad i općinu, a ostvaruje se na način predviđen Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastvu, podzakonskim propisima donesenim na osnovu tog zakona i međunarodnim tehničkim normativima I standardima koji važe u Bosni i Hercegovini.

Član 3.

Ovim Pravilnikom se u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara vatrogastvu drugim podzakonskim aktima, naročito utvrđuje:

- način organiziranja i ostvarivanja zaštite od požara;
- mjere za provođenje i unapređenje zaštite od požara;
- način upoznavanja zaposlenih lica sa opasnostima od požara na radnom mjestu, prilikom prijema i raspoređivanja tih lica na radno mjesto, kao i prilikom premještanja sa jednog na drugo radno mjesto;
- dužnosti i odgovornosti svih zaposlenih lica u provođenju propisanih mjera zaštite od požara;
- zaposleno lice koje će biti zaduženo da se stara o provođenju mjera zaštite od požara utvrđenih ovim općim aktom;
- sadržaj i način donošenja plana zaštite od požara i način provođenja tog plana;

- način vršenja unutarnje kontrole provođenja predviđenih mjera zaštite od požara i način vođenja evidencije o provođenju propisanih mjera zaštite od požara;
- mjesta i prostori u kojima mora biti zabrana proizvodnje, korištenje i prenošenje otvorene vatre;
- dužnosti i način ponašanja zaposlenih lica u slučaju pojave požara;
- disciplinsku odgovornost za zaposlena lica zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.

Član 4.

Niko nema pravo da svojim materijalnim dobrima i svojim postupcima, neprovođenjem mjera zaštite od požara propisanih zakonom i drugim propisima dovodi u opasnost od požara tuđi život i zdravlje i materijalna dobra.

Član 5.

Mjere zaštite od požara propisane ovim Pravilnikom i Planom zaštite od požara, zakonskim i tehničkim propisima i mjere koje su naložene od strane nadležnih organa dužni su da sprovode svi radnici u svim objektima Bolnice i druga lica koja se po bilo kom osnovu nalaze ili zadržavaju u objektima Bolnice.

Član 6.

Bolnica je dužna obezbjediti da uporedo sa planovima razvoja Bolnice planira i unapređuje zaštitu od požara, te da se na organu upravljanja najmanje jednom godišnje razmatra stanje zaštite od požara.

Član 7.

Bolnica je dužna organizirati stalno vođenje, uređivanje i čuvanje odgovarajuće dokumentacije iz oblasti zaštite od požara (Planovi, pravilnici, elaborati, programi, uputstva, izvještaji, informacije, zapisnici, odluke, rješenja, evidencije o obuci i provjeri znanja radnika, procedure postupanja u slučaju požara, itd.).

II. NAČIN ORGANIZIRANJA I OSTVARIVANJA ZAŠTITE OD POŽARA, U SKLADU SA ZAKONOM O ZAŠTITI OD POŽARA I VATROGASTVU I DRUGIM PODZAKONSKIM AKTIMA

Član 8.

Vlasnik ili korisnik građevine i prostora je odgovoran za zaštitu od požara u tim građevinama, odnosno objektima. Vlasnik ili korisnik može ovlastiti pravno lice registrirano za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara koje ima odgovarajuće stručne kadrove i opremu i sredstva za vršenje tih poslova, koje će za njihove potrebe provoditi mjere zaštite od požara, što se vrši zaključivanjem ugovora sa tim pravnim licima.

Član 9.

Radi obavljanja stručnih i administrativno-tehničkih poslova u Bolnici utvrđuju se poslovi i zadaci radnika koji obavlja poslove zaštite od požara. Odgovorno lice za obavljanje poslova zaštite od požara imenuje Direktor Bolnice.

Član 10.

Za organiziranje, sprovođenje i unapređenje zaštite od požara u Bolnici, za njegovo uspješno funkcionisanje i za kontrolu utvrđenih, propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, odgovorni su svako u svom djelokrugu rada:

- Direktor,
- odgovorno lice za poslove zaštite od požara,
- rukovodioci organizacionih jedinica,
- radnici na radnim mjestima,
- referenti unutrašnjeg obezbjeđenja/zaštitari/portiri.

III. MJERE ZA PROVOĐENJE I UNAPREĐENJE ZAŠTITE OD POŽARA;

1) Opće mjere

Član 11.

Opće mjere za zaštitu od požara u skladu sa članom 27. Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu su:

- izbor lokacije i dispozicija građevine, kao i izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojim će se spriječiti ili svesti na najmanju mjeru mogućnost izbijanja i širenja požara;
- izgradnja prilaznih puteva i prolaza za vatrogasna vozila i tehniku;
- izgradnja požarnih stepeništa i pomoćnih izlaza;
- osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara;
- organiziranje osmatračko - dojavne službe, izrada i održavanje protivpožarnih prosjeka i puteva;
- zabrana upotrebe otvorene vatre i drugih izvora paljenja na mjestima i prostorima gdje bi zbog toga moglo doći do požara;
- postavljanje uređaja za javljanje, gašenje i sprečavanje širenja požara, uređaja za mjerenje koncentracije zapaljivih i eksplozivnih gasova, para ili prašine u vazduhu i drugih uređaja za kontrolu sigurnog odvijanja tehnološkog procesa;
- održavanje i kontrola ispravnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može utjecati na nastanak i širenje požara;
- obuka svih zaposlenih lica i građana u praktičnoj upotrebi aparata za gašenje početnog požara, kao i drugih priručnih sredstava i opreme za gašenje požara.

Opće mjere ovog člana dužni su provoditi svi vlasnici i korisnici građevina i prostora koje koriste u svom radu.

Član 12.

Skladišta se mogu grijati električnim radijatorima ili sistemom centralnog grijanja, toplom vodom ili parom, uz uvjet da je kotlovnica izvan skladišta i izvan opasne zone, te da dimnjaci imaju uređaje za sprječavanje ispuštanja iskri. Grijna tijela u skladištu opasnih tvari ne smiju dostići temperaturu 10 stepeni C nižu od temperature samozapaljenja tvari koja ima najnižu temperaturu samozapaljenja.

Druge prostorije Bolnice mogu se zagrijavati putem sistema centralnog grijanja, ili pomoću odgovarajućih termoakumulacionih električnih radijatora.

Prije početka grijne sezone, termoakumulacione peći i pripadajuću instalaciju treba pregledati i pripremiti za kontinuirani rad tokom grijne sezone.

Svaki radnik u svojoj radnoj prostoriji, poslije završenog rada i prije napuštanja objekta i prostorije, dužan je isključiti sve električne aparate.

Član 13.

U objektima Bolnice zabranjeno je korištenje peći na čvrsto, tečno i gasovito gorivo.

2) Građevinske mjere

Član 14.

Kod rekonstrukcije, adaptacije i dogradnje postojećih objekata obavezno je prethodno izraditi odgovarajuću tehničku dokumentaciju, koja mora sadržavati i mjere zaštite od požara, a što se utvrđuje pregledom tehničke dokumentacije od strane ovlaštene stručne organizacije za poslove zaštite od požara. Pri dogradnji ili rekonstrukciji objekata uz odgovarajuću dokumentaciju, istovremeno pratiti eventualne promjene na postojećoj građevini.

Član 15.

Zabranjeno je mijenjati projektovanu namjenu objekata nadležnog organa i poduzimanja mjera zaštite od požara.

Član 16.

Požarni putevi moraju neprekidno biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom. Svi prilazni putevi do objekata, kao i unutrašnje komunikacije u objektima (hodnici, stepeništa, vrata itd.) moraju uvijek biti slobodni i prohodni cijelom svojom širinom.

Član 17.

U svim objektima moraju se obezbjediti odgovarajući prilazi do izlaznih vrata, hidranata, vatrogasnih aparata i glavnih razvodnih baterija električne energije.

Član 18.

Zabranjeno je parkiranje vozila ispred ulaza u Bolnicu i na mjestima koja nisu predviđena za to, a za te svrhe treba koristiti odgovarajuće uređeno parkiralište koje ne smeta prilazu objekta.

3) Elektro mjere

Član 19.

U objektima i radnim prostorijama Bolnice dozvoljena je upotreba samo onih električnih uređaja i instalacija koje po svojim tehničkim karakteristikama odgovaraju tehničkim propisima i pogonskim zahtjevima.

Električni uređaji i instalacije moraju biti tako izvedeni i zaštićeni da usljed djelovanja pogonskih uslova (vlaga, prašina, zapaljive pare i gasovi, mehanička oštećenja, toplotni i hemijski uticaji itd.), ne bude ugrožena sigurnost ljudi, objekata i predmeta rada.

Električne instalacije u skladištima moraju biti u skladu sa Pravilnikom o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija i drugim pravilnicima koji se odnose na predmetne prostore.

Član 20.

Obavezno je redovno i u propisanim rokovima (prema tehničkim propisima) vršiti kontrolu ispravnosti i odgovarajuća mjerenja električnih uređaja i instalacija, te preduzimati mjere na otklanjanju uočenih nedostataka. O ovoj kontroli, mjerenjima i izvršenim opravkama mora se voditi odgovarajuća evidencija. Popravke i druge radove na električnim instalacijama mogu vršiti samo stručna lica.

Član 21.

Razvodne baterije i ormari moraju imati prekidač na glavnom dovodu električne energije. Sva oprema u razvodnim baterijama i ormarima mora biti označena prema jednopolnoj šemi koja se mora nalaziti u ovim razvodima. Osigurači u razvodima ne smiju se krpiti i premoštavati, a bimetali moraju biti podešeni na normalnu struju motora.

Član 22.

U prostorijama ugroženim od požara i eksplozije, te vode vlage, nulovanje se mora sprovoditi sa posebnim zaštitnim vodom.

Član 23.

U objektima, odnosno prostorijama izgrađenim od drveta (lamperije), zaštita napona dodira mora se izvesti strujnim zaštitnim sklopkama (ZS), jer iste kontrolišu zaštitu sa aspekta požara.

Član 24.

Zgrade Bolnice moraju biti obezbjeđene sa odgovarajućim gromobranskim instalacijama u skladu sa odredbama tehničkih propisa za gromobrane. Obavezna je periodična kontrola ispravnosti gromobranskih instalacija i uzemljenja, te otklanjanje uočenih nedostataka, u skladu sa tehničkim propisima. Za gromobranske instalacije mora se voditi i čuvati odgovarajuća tehnička dokumentacija i evidencija.

4) Rad sa zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima

Član 25.

Zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima mogu da rukuju samo punoljetni radnici koji imaju odgovarajuću psihofizičku podobnost i koji su za to stručno osposobljeni.

Član 26.

Pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima radnici su dužni da rade sa posebnom pažnjom i da primjenjuju propisane mjere zaštite od požara. Naročito je zabranjeno pri rukovanju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima: pušiti, raditi sa otvorenim plamenom i upotrebljavati alat koji varniči, te rasipati zapaljive tečnosti.

Član 27.

Skladištenje zapaljivih tečnosti i tehničkih gasova smije se vršiti samo u skladištima koja moraju odgovarati tehničkim propisima za ovu vrstu materijala, (uz obavezu provjetravanja kako bi se izbjeglo stvaranje zapaljivih smjesa sa vazduhom) i za koji postoji odobrenje nadležnog organa.

Član 28.

U slučaju potrebe za korištenjem tehničkih gasova i posuda sa zapaljivim tečnostima, obavezno se pored drugih propisanih mjera primjenjuju i sljedeće mjere zaštite od požara, kao i radna uputstva:

- sa svim materijama mogu rukovati i raditi samo oni radnici koji su za to stručno osposobljeni i službeno određeni da to rade;
- prekontrolisati stanje boca ili posuda i vidjeti da li iste cure, te po potrebi poduzeti mjere da se curenje sanira (najbolje je boce ili posude iznijeti na slobodan prostor);
- za držanje većih količina ovih materija obavezno se mora izgraditi odgovarajuće namjensko skladište, efikasno provjetravano;
- kod rada sa ovim materijama zabranjeno je pušenje i korištenje otvorene vatre i žara;
- neispravne plinske boce koje propuštaju plin ne smiju se ni donositi u objekte, s tim da to treba odmah utvrditi kod kupovine boca. Isto tako treba utvrditi da li je boca ispitana na probni tlak i je li istekao rok ispitivanja; posude i boce sa navedenim materijama ne smiju se držati u blizini grijaćih tijela i ne smiju biti izložene direktnom dejstvu sunčevih zraka;
- zabranjeno je bilo kakvo pretakanje plina iz boca u zatvorenom prostoru;
- uz ove materije zabranjeno je držati bilo kakve druge gorive materije;

5) Oprema i sredstva za gašenje požara, raspored opreme i sredstava kao i vrijeme povremenog ispitivanja njihove ispravnosti

Član 29.

Svi objekti, prostorije, skladišta i platoi Bolnice moraju biti obezbjeđeni dovoljnim količinama vode i drugih sredstava za gašenje požara i dovoljnim brojem odgovarajućih uređaja i opreme i aparata za gašenje požara.

Član 30.

Količina i vrsta opreme i sredstava za gašenje požara, te njihov raspored u objektima, prostorijama i prostorima Bolnice utvrđuje se Procjenom ugroženosti od požara i Planom zaštite od požara, a na osnovu Pravilnika o izboru i održavanju aparata za gašenje početnog požara koji se mogu stavljati u promet sa garantnim rokom i rokom servisiranja i Pravilnika o tehničkim normativima za vanjsku i unutrašnju hidrantsku mrežu za gašenje požara i drugim pravilnicima iz oblasti zaštite od požara.

Član 31.

Sva predviđena i instalirana oprema, kao i sredstva za gašenje požara moraju se uvijek nalaziti u ispravnom i funkcionalnom stanju, smještena i raspoređena na predviđena mjesta propisno označena i obezbjeđena od oštećenja, nenamjenske upotrebe i smrzavanja u zimskom periodu. Redovan pregled opreme i sredstava vrši odgovorno lice za poslove zaštite od požara.

Član 32.

Periodični pregled i kontrola ispravnosti i funkcionalnosti opreme i sredstava za gašenje požara vrši se jednom u 6 mjeseci, a prema uputstvima proizvođača, važećim standardima, tehničkim propisima. O ovoj kontroli obavezno se vodi odgovarajuća evidencija.

Član 33.

Kontroli ispravnosti i funkcionalnosti podliježe sljedeća oprema koja je u funkciji zaštite od požara: ručni vatrogasni aparati, vanjska i unutrašnja hidrantska mreža sa hidrantima i opremom. Ova kontrola obavezno se povjerava stručnim organizacijama koje su ovlaštene i osposobljene za vršenje ovih poslova. U smislu ispravnosti vatrogasnih aparata na istima mora biti postavljena ili zalijepljena evidenciona kartica koja sadži pozicionirani hologram i koja se buši kako bi se označio mjesec i godina izvršenog pregleda i oznaka stručnog lica koje je izvršilo pregled što predstavlja garanciju da je aparati podesan i siguran za upotrebu u slučaju požara.

Član 34.

Oko svih uređaja i opreme za gašenje požara moraju se uvijek osigurati prilazni putevi i slobodan prostor oko istih, a u zimskom periodu hidranti moraju biti obezbijeđeni od smrzavanja vode u njima. Zabranjeno je opremu i sredstva za gašenje požara koristiti u nenamjenske svrhe, u suprotnom čini se povreda radnih obaveza i dužnosti.

Član 35.

Vlasnik ili korisnik građevine i prostora dužan je održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, gasne, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta koji mogu i prouzrokovati nastajanje i širenje požara, u skladu sa tehničkim normativima i uputstvima proizvođača koji se odnose na ta pitanja, o čemu moraju voditi evidenciju i posjedovati odgovarajuću dokumentaciju.

6) Osiguranje od požara

Član 36.

Osiguranje građevina od požara i eksplozija, koje vrše društva za osiguranje sastavni je dio Sistema zaštite od požara. Osiguranik požarnog rizika koji koristi građevine i prostore u kojima može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje i objekti sa posebno rizičnim požarnim opterećenjem, mora se osigurati od odgovornosti za štetu koju može nanijeti trećim licima, općini, gradu ili kantonu, odnosno Federaciji i bližim i daljim susjedima.

Član 37.

Radi otklanjanja uzroka zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje, društva za osiguranje dužna su pri utvrđivanju uslova osiguranja, odnosno zaključenja ugovora o osiguranju, utvrditi stanje zaštite od požara u odnosu na propise i pravila tehničke prakse.

IV. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA SA OPASNOSTIMA OD POŽARA NA RADNOM MJESTU; PRILIKOM PRIJEMA I RASPOREĐIVANJA TIH LICA NA RADNO MJESTO, KAO I PRILIKOM PREMJEŠTANJA NA DRUGO RADNO MJESTO

Član 38.

Bolnica je dužna obezbjediti da svaki radnik bude upoznat sa opasnostima od požara vezano za poslove i radne zadatke na koje je raspoređen, kao i opremom, uređajima i sredstvima za gašenje požara, praktičnom upotrebom aparata i drugih uređaja za gašenje požara, i sa materijalom i drugom odgovornošću usljed nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara.

Član 39.

Upoznavanje i obuka radnika iz prethodnog člana obavezno se vrši:

- pri zasnivanju radnog odnosa, a prije raspoređivanja radnika na poslove i radne zadatke,
- pri raspoređivanju radnika na druge poslove i radne zadatke, a prije početka rada na tim poslovima,
- kod izmjena uslova rada i uvođenja novih tehnologija,
- kod prijema na praksu i pri stručnoj obuci studenata i učenika, kada postoji potreba za tim.

Član 40.

Upoznavanje i obuka radnika iz člana 38. vrši se po grupama zaposlenika srodnih struka, i to:

- Organiziranjem odgovarajućih kurseva, seminara i predavanja po posebnom programu obuke,
- Izradom stručnih Upustava za siguran rad za pojedine poslove,
- Isticanjem na vidnom mjestu odgovarajućih upustava, natpisa, plakata i upozorenja.

Član 41.

Bolnica je dužna da najmanje jednom u dvije godine organizira i izvrši obuku i provjeru svakog radnika u poznavanju opasnosti od požara, mjera i sredstava za gašenje, rukovanju sa aparatima, opremom, uređajima i sredstvima za gašenje požara i odgovornosti zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite. Obuku i provjeru znanja radnika vrši stručna organizacija po Programu obuke radnika u pravnim licima, državnim organima i drugim institucijama u oblasti zaštite od požara („SI.list KS 59/10“).

Član 42.

O obuci i provjeri znanja radnika obavezno se vodi odgovarajuća evidencija od strane odgovornog lica za poslove zaštite od požara. Svi radnici su dužni pristupiti obuci i provjeri znanja, u suprotnom čine povredu radnih obaveza i dužnosti.

Član 43.

Član 43

U slučaju potrebe za radom sa zapaljivim tečnostima, radnici koji rukuju zapaljivim tečnostima i tehničkim gasovima moraju biti posebno stručno obučeni i osposobljeni za sigurno obavljanje tih poslova. Vršenje obuke se povjerava ovlaštenoj stručnoj organizaciji.

V. DUŽNOSTI I ODGOVORNOSTI SVIH RADNIKA U PROVOĐENJU PROPISANIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 44.

Radnici na radnim mjestima sa posebnim ovlaštenjima i odgovornostima:

Direktor Bolnice ima sljedeće zadatke, prava i odgovornosti u oblasti zaštite od požara:

- odgovoran je za organizovanje i obezbjeđenje uslova za sprovođenje zaštite od požara, te blagovremeno donošenje odgovarajućih Pravilnika, planova, elaborate i drugih akata iz oblasti zaštite od požara,
- obustavlja rad ako prijete neposredna opasnost od požara i eksplozije,
- u slučaju izbijanja požara naređuje mobilizaciju svih radnika, materijalno-tehničke opreme radi uspješnog gašenja požara, te sarađuje sa rukovodiocem akcije gašenja požara,
- traži pomoć od drugih organizacija i organa u slučaju požara,
- ima pravo udaljiti radnika sa radnog mjesta ako je zatečen da vrši težu povredu radne obaveze iz oblasti zaštite od požara, te je obavezan pokrenuti disciplinski postupak protiv tog radnika,
- dužan je poduzeti sve neophodne mjere za otklanjanje neposrednih opasnosti od Požara i eksplozije, bilo da su uočene direktno ili indirektno od strane drugih zaposlenika,
- ima pravo i obavezu rasporediti pojedine radnike na druge poslove i zadatke u cilju otklanjanja neposredne opasnosti od požara i eksplozije, te narediti pojedinim radnicima da rade duže od predviđenog radnog vremena sve dok se ta opasnost ne ukloni.

Član 45.

Za obavljanje poslova zaštite od požara u Bolnici se određuje odgovorno lice za poslove zaštite od požara. Djelokrug rada, prava, dužnosti i odgovornosti odgovornog lica za poslove zaštite od požara su:

- organizacija i kontrola sprovođenja mjera zaštite od požara,
- poznavanje organizacije rada Bolnice, procesa rada i svih mogućih opasnosti od požara i eksplozije, te mjera za otklanjanje tih opasnosti,
- poznavanje, praćenje i primjena u praksi zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara,

- poznavanje i primjena općih i drugih akata Bolnice,
- da izučava i analizira požarne opasnosti u svim objektima Bolnice, te predlaže i neposredno poduzima mjere za njihovo otklanjanje,
- po potrebi vrši preglede svih objekata, prostorija, prostora, uređaja i instalacija sa ciljem uočavanja izvora požarnih opasnosti i kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara, te vodi evidenciju o tome,
- organizira i sprovodi obučavanje i upoznavanje radnika sa opasnostima i mjerama zaštite od požara i praktičnoj upotrebi vatrogasnih aparata, uređaja i sredstava za gašenje požara,
- posebno se stara o dopunskom obrazovanju radnika koji rukuju sa zapaljivim tečnostima i tehničkim plinovima,
- izrađuje i učestvuje u izradi i realizaciji pravilnika, procjene ugroženosti i plana zaštite od požara, programa obučavanja radnika, raznih elaborata, upustava i drugih materijala iz oblasti zaštite od požara,
- učestvuje u izradi raznih materijala za Direktora i organe upravljanja (odluke, zaključci, naredbe, informacije, itd.), te vodi, uređuje i čuva odgovarajuću dokumentaciju iz oblasti zaštite od požara,
- najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće podnosi izvještaj Direktoru,
- brine se o bezbjednosti potrebnih sredstava i opreme za gašenje požara, kontroliše ispravnost svih vrsta opreme, instalacija, aparata i sredstava za gašenje požara, te poduzima mjere za održavanje stalne ispravnosti i funkcionalnosti istih,
- učestvuje u izradi bližih Upustava za siguran rad po osnovu zaštite od požara u pojedinim prostorijama (skladišta, arhiva, tavanski i podrumski prostori isl.),
- predlaže Direktoru i drugim rukovodnim radnicima obustavu rada u pojedinim prostorijama ako prijeti neposredna opasnost za izbijanje požara i ugrožavanje života i zdravlja radnika,
- predlaže pokretanje postupka protiv pojedinih radnika zbog nepridržavanja mjera zaštite od požara,
- sarađuje sa inspekcijskim organima iz oblasti zaštite od požara sprovođenje mjera koje su ovi organi naložili svojim rješenjima,
- organizira i sarađuje sa stručnim organizacijama iz oblasti zaštite od požara u cilju unapređenja zaštite od požara,
- radi i druge poslove koji su po prirodi u njegovoj nadležnosti, a u vezi sa zaštitom od požara.

Član 46.

Djelokrug rada, prava, dužnosti i obaveza portira-čuvara-zaštitara/referenta obezbjeđenja , po osnovu zaštite od požara su da:

- redovno vrši pregled objekata i dvorišta oko objekata, otkriva i uočava moguće izvore požarnih opasnosti, po mogućnosti otklanja iste, te o tome izvještava neposrednog rukovodioca, odnosno odgovorno lice,
- kontroliše stanje i kompletnost vatrogasnih aparata, vanjskih hidranata i njihove opreme, te drugih sredstava i opreme za gašenje požara (pijesak, lopate i drugi alat),
- u slučaju požara, odmah vrši dojavu požara vatrogasnoj jedinici i sam gasi nastali požar sa svim raspoloživim sredstvima,

- u akciji gašenja požara vrši fizičko obezbjeđenje zone požara,
- kontroliše promet motornih vozila i fizičkih lica na ulazima u Bolnicu u pogledu unošenja lako zapaljivih vatroopasnih materija, te drugih događaja i radnji u vezi sa zaštitom od požara,
- odgovoran je za čuvanje ključeva od objekata, odjeljenja i prostorija.

Član 47.

Svaki radnik Bolnice je dužan i obavezan da svoje poslove i radne zadatke obavlja stručno i savjesno kako bi se izbjegla svaka opasnost za nastanak i širenje požara i svaka nezgoda, kao i sljedeće opće mjere:

- svaki radnik je dužan svoje poslove i radne zadatke obavljati prema tehničkim drugim upustvima, izbjegavajući svaku improvizaciju i neproverene postupke koji mogu dovesti do požara i druge nezgode;
- obavezno je svakodnevno čišćenje radnog prostora, uklanjanje raznih otpadaka i smeća izvan Bolnice;
- svim uočenim kvarovima na opremi, uređajima i instalacijama treba odmah obavijestiti neposrednog rukovodioca;
- zabranjeno je nestručnim licima vršiti bilo kakve intervencije i popravke mašina, uređaja i instalacija;
- niko od radnika ne smije blokirati rad sigurnosnih uređaja i alarmnih uređaja;
- zabranjeno je zatvarati otvore za prirodno provjetravanje i prekidati rad ventilacionih uređaja;
- u pojasu od 6 m oko objekta ne smiju se držati bilo kakve zapaljive i vatroopasne materije;
- u radnim prostorijama je zabranjeno držati i gomilati zalihe materijala preko jednodnevno potrebnih količina;
- posude sa zapaljivim tečnostima i boce tehničkih gasova smiju se držati i uskladištiti samo u odgovarajućim skladištima;
- svi ključevi od objekata i prostorija, glavnih razvoda električne energije moraju biti označeni sa natpisom, a iste obavezno držati u odgovarajućem i zvanično određenom mjestu;
- u svim objektima i prostorijama je zabranjena upotreba otvorenih električnih grijalica i sl.;
- udaljenost uskladištenog materijala od tavanice, izlaza, hidranata, elektrorazvoda i vatrogasnih aparata ne smije biti manja od 1 m, a od zidova 0,5 m;
- kontejneri za smeće moraju biti udaljeni od objekata najmanje 6m, a isti se moraju redovno prazniti;
- za vrijeme rada, sva izlazna vrata u stubištima i drugim objektima ne smiju biti zaključana;
- zabranjeno je u blizini objekata Bolnice vršiti spaljivanje otpadaka i loženje otvorene vatre;
- zelene površine u blizini objekata Bolnice moraju se redovno održavati, tj. kositi trava tako da visina trave i rastinja nije veća od 20 cm. Pokošenu travu treba odmah odstranjivati i odlagati na određeno mjesto;
- u sve prostorije Bolnice nije dozvoljeno unošenje i uživanje alkoholnih pića i drugih opojnih sredstava, niti je dozvoljen ulaz licima pod dejstvom alkohola.

Član 48.

Pored općih mjera, svaki radnik Bolnice ima posebne obaveze, prava i odgovornosti iz oblasti zaštite od požara:

- obavezan je da se pridržava svih upustava, pravila, propisa i mjera zaštite od požara,
- dužan je i ima pravo da prije raspoređivanja na poslove i radne zadatke bude upoznat sa svim požarnim opasnostima, mjerama zaštite od požara, praktičnoj upotrebi opreme i sredstava za gašenje požara, materijalnom i drugom odgovornošću zbog nepridržavanja propisanih mjera zaštite od požara,
- dužan je da usavršava svoja znanja iz oblasti zaštite od požara, te ima pravo da predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje sistema zaštite od požara kroz sistem obavezne obuke,
- obavezan je da upozorava svoje radne kolege na propuste iz domena zaštite od požara, te da o tim propustima izvještava neposrednog rukovodioca,
- dužan je da neposrednom rukovodiocu ili odgovornom licu odmah prijavi svaki uočeni kvar ili sumnjivu pojavu u procesu rada koja može imati za posljedicu pojavu požara i njegovo širenje,
- obavezan je da vizuelno svakodnevno kontroliše ispravnost opreme, vatrogasnih aparata i sredstava za gašenje požara, te da svaki uočeni kvar ili nedostatak odmah prijavi neposrednom rukovodiocu,
- dužan je odmah pristupiti gašenju uočenog požara sa svim raspoloživim sredstvima,
- dužan je prije početka rada da provjeri ispravnost sredstava rada, te da po završetku rada, a prije napuštanja radne prostorije poduzme sve propisane mjere da se spriječi nekontrolisano izbijanje požara,
- dužan je raditi duže od radnog vremena u slučajevima kada je neophodno spriječiti izbijanje požara i drugih nezgoda,
- ima pravo da odbije raditi određene poslove ako ocijeni da prijeti neposredna opasnost od požara i eksplozije za njegovo zdravlje i život,
- ima pravo zahtijevati da se u sklopu odvijanja procesa rada na vidno mjesto istaknu odgovarajuća uputstva za siguran rad i upozorenja na opasnost od požara i eksplozije,
- ima pravo tražiti dopunsku obuku za rukovanje aparatima, opremom i sredstvima za gašenje požara.

Član 49.

Za pravilno, stalno i sistematsko sprovođenje mjera zaštite od požara odgovorni su svi radnici u Bolnici. Radnici koji se ne pridržavaju propisanih mjera zaštite od požara, uputstava i naloga po pitanju zaštite od požara čine povredu radne obaveze.

VI. ZAPOSLENO LICE KOJE ĆE BITI ZADUŽENO DA SE STARA O PROVOĐENJU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA UTVREĐENIH OVIM OPĆIM AKTOM

Član 50.

Za organiziranje, sprovođenje i unaprjeđenje zaštite od požara u Bolnici, za njegovo uspješno funkcionisanje i za kontrolu utvrđenih, propisanih i naloženih mjera zaštite od požara, odgovorni su svi u svom djelokrugu rada:

- odgovorno lice za zaštitu od požara,
- rukovodioci organizacionih jedinica.

Član 51.

U cilju efikasnog i koordiniranog provođenja mjera zaštite od požara i unapređenja zaštite od požara, odgovorno lice za zaštitu od požara je samostalno u svom radu i dužno je sarađivati sa svim službama i odjeljenjima Bolnice.

Član 52.

Odgovorno lice za zaštitu od požara dužno je takođe sarađivati sa svim ovlaštenim organizacijama i drugim pravnim licima iz oblasti zaštite od požara, a naročito sa:

- nadležnim inspeksijskim i drugim organima općine, kantona i federacije - države,
- vatrogasnim jedinicama na teritoriji općine i kantona,
- stručnim organizacijama koje se bave zaštitom od požara.

Saradnja sa ovlaštenim organizacijama i pravnim licima ostvarivat će se kroz lične kontakte i konsultacije, prisustvovanje stručnim seminarima, savjetovanjima i izložbama, traženje stručnih savjeta i objašnjenja, planiranje izvođenja praktičnih i vatrogasnih vježbi u krugu Bolnice, obavljanje stručnih pregleda objekata i tehničke dokumentacije, izradu plana, programa i drugih projekata zaštite od požara, itd.

Član 53.

Bolnica može ovlastiti pravno lice registrovano za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od požara koje će za njihove potrebe provoditi mjere zaštite od požara, što se vrši zaključivanjem ugovora sa tim pravnim licem.

VII. SADRŽAJ I NAČIN DONOŠENJA PLANA ZAŠTITE OD POŽARA I NAČIN PROVOĐENJA TOG PLANA

Član 54.

Bolnica je dužna izraditi i donijeti Procjenu ugroženosti od požara, Plan zaštite od požara i Plan evakuacije.

Član 55.

Plan zaštite od požara treba da obuhvata, naročito:

- naziv mjesta, te način primanja dojave požara,
- obaveze u postupanju, komandovanju i ovlaštenja učesnika u primanju obavijesti o požaru i daljim aktivnostima akcije gašenja,
- obavještenja o požaru i daljoj organizaciji akcije gašenja požara,
- način angažmana službe za pružanje prve medicinske pomoći,
- brojno stanje vlastitih jedinica za gašenje požara, te cjelokupna organizacija gašenja kada se u akciju gašenja uključuju vanjske profesionalne i dobrovoljne vatrogasne jedinice,
- organizacija i način pozivanja i angažmana distributera energenata (struje, gasa i dr.) vezano za intervenciju,
- nazive građevina ili postrojenja u kojima će se, eventualno, gasiti požar uz prisustvo odgovornog ili stručnog lica u toj građevini zbog specifičnosti tehnološkog postupka,
- nazive građevina ili postrojenja u kojima se može očekivati eksplozija u požaru,
- nazive građevina ili postrojenja u kojima se nalaze izvori radioaktivnih i drugih opasnih i otrovnih materija, te postupci koji se preduzimaju u slučaju požara,
- nazive radnih mjesta i lokacije na kojima su smješteni ključevi od prostora ili prostorija u kojima se nalaze mjesta za prekid dovoda energenata u građevinu,

- razrađen radio i telefonski sistem za pozivanje svih učesnika koji učestvuju u gašenju požara.

Član 56.

Procjena ugroženosti od požara i Plan zaštite od požara mora se redovno ažurirati i usaglašavati sa nastalim zakonskim promjenama i promjenama u Bolnici, a naročito u pogledu rekonstrukcije objekata i prostorija i izmjene zakonskih i tehničkih propisa.

Član 57.

Pored Plana zaštite od požara, a u skladu sa zakonskim i drugim propisima i prema odredbama ovog Pravilnika i Plana zaštite od požara, Bolnica izrađje i donosi i Program mjera i aktivnosti zaštite od požara.

VIII. NAČIN VRŠENJA UNUTRAŠNJE KONTROLE PROVOĐENJA PREDVIĐENIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA I NAČIN VOĐENJA EVIDENCIJE O PROVOĐENJU PROPISANIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 58.

Unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara općenito vrše svi odgovorni organi i radnici iz člana 10. ovog Pravilnika, svako u svom djelokrugu rada, kako je to regulisano ovim Pravilnikom.

Neposrednu unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara vrši svako u svom djelokrugu rada:

- Odgovorno lice za poslove zaštite od požara,
- Rukovodioci organizacionih jedinica,

Način vršenja unutrašnje kontrole je dat kroz djelokrug rada, prava, dužnosti, obaveza i odgovornosti radnika.

Član 59.

Prilikom vršenja unutrašnje kontrole sprovođenja mjera zaštite od požara obavezno se, na licu mjesta, o uočenom stanju sastavlja službena pismena zabilješka ili odgovarajući zapisnik.

Član 60.

Lica koja vrše neposrednu unutrašnju kontrolu sprovođenja mjera zaštite od požara ovlaštena su da prema radnicima koji ne sprovode propisane mjere iz oblasti zaštite od požara, preduzmu ili izreknu disciplinske mjere.

IX. MJESTA I PROSTORI NA KOJIMA SE NE SMIJE PROIZVODITI, KORISTITI ILI PRENOSITI OTVORENA VATRA

Član 61.

U prostorijama Bolnice nije dozvoljeno pušiti, proizvoditi, koristiti i prenositi otvorenu vatru i užarene predmete.

X. DUŽNOSTI I NAČIN PONAŠANJA RADNIKA U SLUČAJU POJAVE POŽARA

Član 62.

Svaki radnik koji primjeti požar, dužan je odmah bez panike pristupiti njegovom gašenju i lokalizovanju istog, ako to mogu učiniti bez opasnosti za sebe ili druge radnike. Istovremeno treba uzvikom "POŽAR"! uzbuniti ostale radnike u objektu ili odjeljenju, koji priskaču u pomoć i gase nastali požar. Ako prisutni radnici nisu u stanju sami ugasiti požar (potrebna je brza procjena situacije) dužni su izvršiti dojavu požara neposrednom rukovodiocu, Profesionalnoj vatrogasnoj brigadi (u daljem tekstu PVB) ili vatrogasnoj jedinici u općini gdje se nalazi objekat, a prema Planu zaštite od požara Bolnice.

Član 63.

Dojava požara vrši se telefonom, odnosno na drugi najbrži mogući način. O požaru treba izvjestiti PVB ili vatrogasnu jedinicu u općini gdje se nalazi objekat, nadležni MUP I operativni centar civilne zaštite. Kod dojava požara treba saopštiti: mjesto gdje je izbio požar, šta gori, u kom obimu i da li prijeti neposredna opasnost za život ljudi i druge objekte.

Član 64.

Do dolaska pozvane vatrogasne jedinice na mjesto požara, prisutni radnici na čelu sa neposrednim rukovodiocem dužni su organizirati gašenje nastalog požara, a posebno treba učiniti sljedeće:

- organizirati spašavanje eventualno ugroženih zaposlenika,
- organizirati evakuaciju iz ugrožene zone: lako zapaljivih, eksplozivnih, otrovnih i vatroopasnih materija, roba od izuzetne vrijednosti, vrijednosnih papira, novca, tehničke i druge dokumentacije, te motornih vozila i opreme,
- obezbjediti isključenje struje u dotičnom objektu,
- zatvoriti odgovarajuća vrata, prozore, ventilacione i druge otvore da se spriječi širenje požara,
- obezbjediti na licu mjesta prisustvo odgovarajućih stručnih zaposlenika (kotlovnika, električar, itd.) koji mogu biti od koristi u akciji gašenja požara,
- poduzeti i druge mjere zavisno od date situacije.

Član 65.

U slučaju požara van redovnog radnog vremena, dežurno osoblje Bolnice je dužno pristupiti gašenju nastalog požara i brzo izvršiti dojavu požara PVB KS ili vatrogasnoj jedinici u Općini gdje se nalazi objekat, nadležnom MUP-u i operativnom centru civilne zaštite. Takođe, treba na odgovarajući i najbrži mogući način uzbuniti i dežurne zaposlenike susjednih organizacija, te odgovorne rukovodioce Bolnice.

Član 66.

Svi zaposlenici su dužni na poziv direktora ili lica koje on ovlasti aktivno se uključiti u akciju gašenja požara i spašavanja imovine i ljudi, i u toj akciji učestvovati sve dok ista traje.

Član 67.

Kada na mjesto požara stigne pozvana vatrogasna jedinica, njen komandir preuzima rukovođenje akcijom gašenja požara.

Član 68.

Ostali elementi akcije gašenja požara i spašavanja imovine i lica regulišu se Planom zaštite od požara i Planom zaštite od požara općine.

Član 69.

Sva lica koja učestvuju u akciji gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom i drugim elementarnim nepogodama, osigurana su po posebnim propisima o zdravstvenom i invalidskom osiguranju.

Član 70.

Svaki zaposlenik Bolnice mora poznavati signale internog i javnog uzbunjivanja u slučaju požara i druge opasnosti. Tablica i natpis sa signalima za uzbunjivanje mora biti vidno istaknuta u objektima Bolnice.

XI. DISCIPLINSKA ODGOVORNOST ZAPOSLENIH LICA ZBOG NEPRIDRŽAVANJA PROPISANIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA;

Član 71.

Svaki radnik Bolnice koji ne poštuje odredbe ovog Pravilnika i njegovih pratećih uputstava, odredbe zakonskih i tehničkih propisa iz oblasti zaštite od požara, te ne sprovodi propisane mjere zaštite od požara, čini težu povredu radnih obaveza i dužnosti, za koju se može izreći odgovarajuća disciplinska mjera, shodno odgovarajućem opštem aktu.

Član 72 .

Ako radnik pri obavljanju poslova i radnih zadataka, prouzrokuje materijalnu štetu svojom krivicom, a u vezi sa nepridržavanjem propisanih mjera zaštite od požara, dužan je istu nadoknaditi, kako je to regulisano u odgovarajućem opštem aktu.

Član 73.

Kao teža povreda radne obaveze iz oblasti zaštite od požara smatra se, naročito:

- izazivanje požara, namjerno ili iz nehata,
- upotreba otvorene vatre ili pušenje na zabranjenim mjestima, a naročito kod korištenja zapaljivih tečnosti i gasova,
- zloupotreba ili nenamjenska upotreba vatrogasnih aparata, sprava opreme za gašenje požara, kao i njihovo namjerno oštećenje,
- izbjegavanje ili odbijanje učešća u akcijama gašenja požara i spašavanja lica i imovine ugroženih požarom,
- neprijavljivanje požara ili nepoduzimanje mjera za gašenje požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom,
- ometanje akcije gašenja požara i spašavanja radnika i materijalnih dobara,
- neisključivanje pogonske energije po završetku rada,
- ostavljanje neočišćenog radnog mjesta po isteku radnog vremena, što može imati teže posljedice za nastanak i širenje požara,
- zatvaranje ventilacionih otvora i neovlašteno isključenje sistema ventilacije,
- neovlašteno blokiranje rada sigurnosnih i alarmnih uređaja,
- zakrčenje vanjskih i unutrašnjih požarnih i komunikacionih puteva, te prilaza do objekata, vatrogasnih sprava i opreme i baterije električne energije,
- držanje lako zapaljivih tečnosti i boca sa tehničkim gasovima u radnim prostorijama u količinama većim od dozvoljenih,
- upotreba i držanje lako zapaljivih tečnosti boca sa tehničkim gasovima na zabranjenim mjestima,
- neobavljanje periodičnih pregleda ispravnosti i funkcionalnosti sprava, opreme, aparata, uređaja i instalacija koji su u funkciji zaštite od požara,
- nevršenje propisane kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od požara,
- neobezbjedenje objekata i radnih prostorija sa vatrogasnim aparatima i drugom opremom za gašenje požara,
- nepristupanje obuci i provjeri znanja iz oblasti zaštite od požara.

Član 74.

Za nepridržavanje propisa iz oblasti zaštite od požara propisane su kaznene odredbe Zakonom o zaštiti od požara i vatrogastva, glava XIV, član 166.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 75.

Za sva prava, dužnosti i odgovornosti radnika iz oblasti zaštite od požara koji nisu regulisani ovim Pravilnikom važe odredbe drugih normativnih akata Bolnice i Zakona iz oblasti zaštite od požara.

Član 76.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku kao i za njegovo donošenje. Inicijativu za pokretanje postupka za izmjene i dopune ovog Pravilnika mogu pokrenuti:

Direktor,

Odgovorno lice za poslove zaštite od požara.

Član 77.

Procjena ugroženosti od požara, Plan zaštite od požara i Plan evakuacije sastavni su dio dokumentacije iz oblasti zaštite od požara.

Član 78.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02.8-4070/23

Sarajevo: 27.12.2023

DIREKTORICA
Lokmić Pekić dr Inga MA
spec.psihijatar

